

KARTA KURSU (realizowanego w specjalności)

PSYCHOLOGIA KLINICZNA

rok akademicki 2023/2024

Kierunek: Psychologia**Specjalność:** kliniczna**Forma prowadzenia zajęć:** stacjonarne**Stopień:** jednolite magisterskie**Rok:** V**Semestr:** letni

Nazwa	Diagnoza i rehabilitacja neuropsychologiczna
Nazwa w j. ang.	Neuropsychological diagnosis and rehabilitation

Koordynator	Dr Agnieszka Fudali-Czyż	Zespół dydaktyczny
		dr Agnieszka Fudali-Czyż mgr Elżbieta Szpakiewicz
Punktacja ECTS*	6	

Opis kursu (cele kształcenia)

Przedstawienie podstaw teoretycznych i problemów metodologicznych diagnozy neuropsychologicznej. Zapoznanie studentów z historią, podstawami teoretycznymi, założeniami i modelami rehabilitacji neuropsychologicznej. Przedstawienie mechanizmów i czynników rehabilitacji neuropsychologicznej. Omówienie sposobów oddziaływań w rehabilitacji neuropsychologicznej. Przedstawienie roli czynników neurologicznych, poznawczych, motywacyjnych i psychospołecznych w rehabilitacji neuropsychologicznej. Omówienie organizacji, przebiegu, specyfiki i skuteczności rehabilitacji neuropsychologicznej. Zapoznanie studentów z procedurami diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej stosowanych w zaburzeniach świadomości, orientacji, percepcji, uwagi, pamięci, uczenia się, praktyki, wyobraźni i myślenia, afazji, pragmatyki i prozodii, czytania i pisania, emocji, tożsamości i osobowości, funkcji wykonawczych i zespołów otępiennych.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. Zna podstawowe podejścia diagnostyczne i typy diagnozy w neuropsychologii oraz związane z ich stosowaniem możliwości i ograniczenia.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08,
	W02. Posiada wiedzę o roli metod ilościowych i jakościowych w diagnozie neuropsychologicznej.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08,
	W03. Rozumie podstawy teoretyczne, założenia i modele, mechanizmy i czynniki rehabilitacji neuropsychologicznej.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08,
	W04. Zna podstawy diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej zaburzeń funkcji poznawczych.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08,
	W05. Zna podstawy diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej afazji, dysartrii, zaburzeń pragmatyki i prozodii oraz zaburzeń czytania i pisanania.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08,
	W06. Zna podstawy diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej zaburzeń zachowania, osobowości i emocji.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08,

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01. Potrafi opisać i wyjaśnić zasady organizacji, przebiegu i skuteczności rehabilitacji neuropsychologicznej.	SK_U01, SK_U02, SK_U04, SK_U07
	U02. Umie dobrać i przeprowadzić procedury diagnostyczne stosowane do diagnozowania pacjentów z zaburzeniami neuropsychologicznymi.	SK_U04, SK_U05, SK_U07

	U03. Umie prowadzić usprawnianie funkcji umysłowych za pomocą technik rehabilitacji neuropsychologicznej	SK_U01, SK_U02
--	--	----------------

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01. Uznaje potrzebę ustawicznego doskonalenia wiedzy i umiejętności w pracy neuropsychologa klinicznego.	SK_K03
	K02. Wykazuje gotowość współpracy z innymi specjalistami uczestniczącymi w opiece nad pacjentami neuropsychologicznymi.	SK_K02
	K03. Przejawia postawę akceptacji i zrozumienia dla zaburzeń neuropsychologicznych i sytuacji pacjentów z dysfunkcjami mózgu oraz ich rodzin i opiekunów.	SK_K04

Orga

Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	30			30								
60												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady: projekcja prezentacji multimedialnych, udostępnienie materiałów na kanale MS Teams.

Ćwiczenia: dyskusja, praca w grupach, przedstawianie i analizowanie przypadków klinicznych (elementy studium przypadku), warsztaty: instruktaże, pokazy i ćwiczenia przeprowadzania wybranych technik neuropsychologicznych i procedur rehabilitacyjnych, projekty grupowe.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E - le ar ni ng	G ry d y d a k t y c z n e	Ć w i c z e n i a w s z k o l e	Z aj ę c i a t e r e n o w e	Pr a c a l a b o r a t o r y j n a	Pr o j e k t i n d y w i d u a l n y	Pr o j e k t g r u p o w y	U d z i a ł w d y s k u s j i	R e f e r a t	Pr a c a p i s e m n a (e s e j)	E g z a m i n u s t n y	E g z a m i n p i s e m n y	In n e : w a r s z t a t y
W01								X				X	
W02								X				X	
W03								X				X	
W04								X				X	
W05								X				X	
W06								X				X	X
U01								X				X	X
U02								X				X	X
U03								X				X	X
K01								X					X
K02								X					X
K03								X					X

Kryteria oceny	Egzamin testowy jednokrotnego wyboru (ocena pozytywna = 60% + 1 pkt). Zaliczenie ćwiczeń: przygotowanie projektu grupowego dot. wybranych metod rehabilitacji neuropsychologicznej, dopuszczalne max 2 nieobecności.
----------------	---

Uwagi	Przedmiot specjalnościowy na specjalności Psychologia kliniczna na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

WYKŁADY (30 h):

1. Podstawy teoretyczne diagnozy neuropsychologicznej.
2. Problemy metodologiczne w diagnostyce psychologicznej.
3. Rozwój współczesnych poglądów na temat rehabilitacji neuropsychologicznej.
4. Zasady rehabilitacji neuropsychologicznej.
5. Podstawy teoretyczne rehabilitacji neuropsychologicznej.
6. Znaczenie wglądu w subiektywne doświadczenie pacjenta.
7. Oddziaływania psychoterapeutyczne na pacjentów i członków ich rodzin w przebiegu rehabilitacji neuropsychologicznej.
8. Rola czynników psychospołecznych w diagnozie i rehabilitacji neuropsychologicznej.

9. Czynniki motywacyjne i osobowościowe w diagnozie i rehabilitacji neuropsychologicznej.
10. Neurobiologiczne mechanizmy i czynniki procesu rehabilitacji neuropsychologicznej.
11. Organizacja i przebieg rehabilitacji neuropsychologicznej, współpraca w interdyscyplinarnych zespołach rehabilitacyjnych.
12. Specyfika rehabilitacji neuropsychologicznej w odmiennych rodzajach schorzeń neurologicznych i zaburzeń neuropsychologicznych.
13. Kryteria i uwarunkowania skuteczności rehabilitacji neuropsychologicznej.
14. Reintegracja społeczna pacjentów uczestniczących w rehabilitacji neuropsychologicznej.
15. Jakość życia pacjentów uczestniczących w rehabilitacji neuropsychologicznej.

ĆWICZENIA (30 h):

1. Neuropsychologia kliniczna - terminologia, nauka, praktyka, wyzwania.
2. Specyfika diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej dzieci. Zaburzenia i trudności wymagające interwencji neuropsychologa.
3. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej dzieci: Neuropsychologiczna Diagnoza Dziecka.
4. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej dzieci: Sortowanie Kart dla Dzieci, Bateria diagnozy funkcji poznawczych PU1 i PU1 LITE, MFF - Test Porównywania Znanych Kształtów, BENTON - Test Pamięci Wzrokowej Bentona.
5. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej dzieci: próby eksperymentalno-kliniczne.
6. Metody rehabilitacji neuropsychologicznej dzieci.
7. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w rehabilitacji neuropsychologicznej dzieci.
8. Specyfika diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej osób dorosłych. Zaburzenia i trudności wymagające interwencji neuropsychologa.
9. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej osób dorosłych: MINIMENTAL - krótka Skala Oceny Stanu Umysłowego (MMSE), RHLB-PL - Bateria Testów do Badania Funkcji Językowych i Komunikacyjnych Prawej Półkuli Mózgu, WCST - Test Sortowania Kart z Wisconsin.
10. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej osób dorosłych: CTT - Kolorowy Test Połączeń wersja dla dorosłych, DCS-II Niewerbalny Test Uczenia się i Pamięci, CVLT - Kalifornijski Test Uczenia się Językowego, KPD - Kwestionariusz do Pomiaru Depresji.
11. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej osób dorosłych: próby eksperymentalno-kliniczne.
12. Metody rehabilitacji neuropsychologicznej osób dorosłych.
13. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w rehabilitacji neuropsychologicznej osób dorosłych.
14. Tworzenie opinii neuropsychologicznych i zaleceń terapeutycznych.
15. Perspektywy pracy i zatrudnienia w obszarze neuropsychologii.

Wykaz literatury podstawowej

- Jodzio, K. (2011). *Diagnostyka neuropsychologiczna w praktyce klinicznej*. Warszawa: Difin.
- Prigatano, G. (2009). *Rehabilitacja neuropsychologiczna: podstawowe zasady i kierunki oddziaływań terapeutycznych* [lub wersja oryginalna w języku angielskim: *Principles of neuropsychological rehabilitation*]. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Seniów, J. (2019). *Terapia neuropsychologiczna dorosłych chorych z uszkodzeniem mózgu*.

Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Szczudlik A., Liberski P., Barcikowska M. (red.), *Otępienie*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2004.

Walsh K. i Darby D., *Neuropsychologia kliniczna*, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2014 [lub wersja oryginalna w języku angielskim: *Walsh's neuropsychology. A clinical approach*].

Wykaz literatury uzupełniającej

Borkowska, A. (2000). *Diagnoza neuropsychologiczna: metodologia i metodyka*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Łojek, E. (2008). *Wybrane zagadnienia rehabilitacji neuropsychologicznej*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Pąchalska, M. (1999). *Afazjologia*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Pąchalska, M., Kaczmarek, B. L. J., & Kropotov, J. D. (2014). *Neuropsychologia kliniczna: od teorii do praktyki*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Pąchalska, M. (2007). *Neuropsychologia kliniczna: urazy mózgu. Tom 1. Procesy emocjonalne i poznawcze*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Pąchalska, M. (2007). *Neuropsychologia kliniczna: urazy mózgu. Tom 2. Procesy komunikacyjne i powrót do społeczeństwa*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Pąchalska, M. (2008). *Rehabilitacja neuropsychologiczna: procesy poznawcze i emocjonalne*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Szepietowska, E. (2000). *Badanie neuropsychologiczne: procedura i ocena*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Walsh, K. (2001). *Jak rozumieć uszkodzenia mózgu: podstawy diagnozy neuropsychologicznej*. Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii [lub wersja oryginalna w języku angielskim: *A primer of neuropsychological evaluation*].

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	0
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	45
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do egzaminu	45
Ogółem bilans czasu pracy		150

Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika
--

6
